

PROLOGAS

PARYŽIUS

1893

Stovėdama prie gėlių vežimėlio Elodija stebi palei Seną madingame Penktajame rajone už parankių vaikštinėjančias poras. „Meilė ne man“, – pagalvoja ji, nors galėtų susirasti vaikina. Galbūt ledų pardavėją, ūkininką iš kaimo, kaminkrėtį. Ar prie turgaus turtuoliams batus šveičiantį vyruką. Ai, ne. Giliai atsidususi nuo vieno bijūno iš puokštės, pamerktos į kibirą, nuskina negražų lapą. Pakėlusi akis išvysta Overnė grafą Liuką Diumoną, jo cilindras kyšo gatvės minioje. Nenuleisdamas nuo jos žvilgsnio jis eina per akmenimis grįstą gatvę ir vos nepakliūva po kariatos ratais.

Grafas prieina prie jos vežimėlio nupirkti gėlių žmonai Marselinai, griežtai, suraukto veido ir piktų akių moteriai, visiškai priešingybei aiškiai švelnaus ir gero

būdo vyrui. Elodija kartais pasvajoja, kaip gyventų, jeigu būtų grafiėnė, jo grafiėnė. Pakėlusi akis į prabangių grafo rūmų kitoje gatvės pusėje langus spėlioja, kaip jie už tų sienų gyvena.

– Laba diena, – pasisveikina Liukas, kilstelėdamas cilindrą.

– Sveiki, – atsako truputį sutrikusi. – Ar pageidausite įprastinių gėlių grafiėnei?

Kaip prekyautojas arbata sukuria specialų mišinį, o restorano savininkas ypatingą patiekalą, Elodija turi savąją gėlių puokštelę. Sukomponuotą vien iš žalsvų žiedų: gvaizdūnių, chrizantemų ir retokų, bet neapsakomai gražių gelsvai žalsvų rožių. Ji kasdien padaro tik vieną tokią puokštę ir laiko padėjusi vežimėlio gale Liukui.

Pasiklydęs jos akyse jis neiškart atsako:

– Jos žalios, – staiga prataria.

Sutrikusi Elodija pakraipo galvą.

– Tavo akys.

Nusišypsojusi atsako:

– Taip.

– Labai gražios.

– Dėkui, pone.

– Liukai, – pridėda ir patylėjęs paklausia: – Ar galėčiau sužinoti, kuo tu vardu?

– Elodija.

– Elodija, – pakartoja, apžiūrinėdamas gėles, jo žvilgsnis stabteli ties užrašu, išgraviruotu ant vežimėlio krašto.

– Ką jis reiškia? – klausia rodydamas į žodžius: *Amour vit en avant*.

Meilė nemiršta. Gulėdama mirties patale motina atsisveikindama jai pasakė: „Mano mieloji Elodija, nenusivilk meile, – ištarė pro ašaras. – Neleisk sau užkietėti kaip aš. Saugok meilę širdyje. Net jei aplinkybės atrodys neįmanomos, atsiverk jai atėjus. Pasitikėk ja. Ir nebijok, jei nepavyks. Kai nepasiseka, meilė vis tiek išlieka, – ji prisidėjo ranką prie silpnos širdies. – Ji gyvens štai čia. Meilė nemiršta, ji gyvena.“

– Prasmingi motinos žodžiai guodžia ir veda mane, – taria Elodija.

Liukas šypsosi.

– Norėčiau kai ką nupirkti.

Ji linkteli.

– Turbūt gėlių puokštelę? Sukomponuotą iš...

– Norėčiau nupirkti visą tavo gėlių vežimėlį.

Ji žiopteli.

– Tikriausiai juokaujat?

– Ne.

– O ką veiksime su tiek gėlių? – klausia šyptelėjusi. Šiandien vežimėlis lūžta nuo žiedų: hiacintų, rožių, leukonijų, kvapniausių vasarinių bijūnų.

– Noriu nupirkti tau.

– Man? – apstulbsta ji.

– Taip, – atsako, – kad šiandien tau nereikėtų dirbti ir galėtum klaidžioti po saulėtą Paryžių, kur panorėjusi. – Jai į delną įdeda šūsnį banknotų. – Pasivaikščiosi su manim?

Tolėliau stovinti kita gėlių parduotuvė Elodijos draugė Ženevjeva girdi jų pokalbį.

– Eik, – paragina nusišypsodama, – aš pasaugosiu tavo vežimėlį.

– Eime? – klausia Liukas siūlydamas parankę.

Elodijai nieko kito nelieka, kaip sutikti.

PAIKO GATVĖ 2021-602, SIATLAS

2012, gruodžio 24 d.

Kišdama raktą į pašto dėžutę nuraminu savo auksaspalvį retriverį Semą. Daugiabučio durininkas Bernardas nustoja dėlioti siuntinius ir atsitūpęs pakaso Semui ausis.

– Labas rytas, Džeine! – pasisveikina pakeldamas akis į mane ir nusišypsodamas. – Ar girdėjai? Sako, šįvakar pasnigs. Bent dešimt centimetrų.

Atsidūstu. Jei keliai bus slidūs, nepavyks laiku pristatyti gėlių. Paėmusi laiškų ir sveikinimo atvirukų krūvelę, vestibuliu nueinu prie spalvotomis lemputėmis papuoštų langų į gatvės pusę. Kol žvelgiu laukan, Semas uostinėja kampe pastatytą Kalėdų eglutę. Po truputį bunda Paiko turgus. Iš po Meriveter kepyklos stoginės eina garas. Žuvų parduotuvėms priešais savo

prekystalius žarna plauna grindinį. Kitoje gatvės pusėje uolių turistų grupelė su skėčiais (turistai visada nešiojasi skėčius) sustoja nusifotografuoti ir taip išbaido ant kelio ženklų tupinčią žuvėdrą. Ši nepatenkinta suklykia ir supykusi nuskrenda.

– Taip, atplaukia sniego debesys, – taria Bernardas, kinktelėjęs į langą.

– Iš kur žinai?

– Eikš, – pakviečia stodamasis ir eidamas pro dvigubas duris. Iš paskos nuseku į gatvę. – Pamokysiu tave, kaip atpažinti debesis.

Veidą žnaibo šaltukas, įkvepiu žemiško oro, kvėpiančio kavos tirščiais ir jūros vandeniui, – tuo pat metu aromatingo ir sūraus. Siatlas. Semas draugiškai vizgina uodega praeiviui, tiesiančiam ranką jo paglostyti.

Bernardas parodo į dangų.

– Matai tuos debesis? Jie vadinami plunksniniais sluoksniniais.

– Plunksniniais kokiais?

Jis šypteli.

– Prieš užeinant pūgai pirmiausia susidaro jie. Pažvelk, kokie permatomi ir banguoti, tarsi pasnigus.

Smalsiai žiūrinėju, lyg juose meteorologiniais hieroglifais būtų kas nors parašyta. Debesų kalba, kurią ilgokai stebėjiant pavyktų iššifruoti.

– O dabar pažvelk toliau, – taria rodydamas į toluoje virš Elioto įlankos sėlinančius debesis. – Ana ten

atslenka sniego debesys. Sunkesni ir tamsesni, – nutilęs pridėda delną prie ausies. – Paklausk? Ar girdi?

Papurtau galvą.

– Ką?

– Koks duslus oras, – linkteli. – Prieš pūgą visada būna nepaaiškinamai tyku.

Man prie kojų ant šaligatvio tupi Semas.

– Gal tu ir teisus. Šįryt kažkaip nykiai tylu, – vėl pažvelgiu į dangų, bet šįsyk dviprasmiškai paklausiu: – Ar kartais debesyse matai kokių nors vaizdų ar veidų?

Bernardas nusišypso.

– Iš tikrųjų matau. Bet tai, ką regiu, gali skirtis nuo to, ką matai tu. Debesys būna apgaulingi, – valandėlę patylėjęs priduria: – Manau, jie rodo tai, ką mes norim matyti.

Jo tiesa. Išties matau kai ką, kas mane šiek tiek išgąsdina. Greitai papurtau galvą.

– Tada nesakysiu tau, ką matau, nes tik pasijuoksi iš manęs.

Bernardas gudriai nusišypso.

– O tu ką matai? – klausiu.

– Sumuštinį su kepta jautiena, – atsako nusijuokęs ir įkiša ranką kišenėn. – A, vos nepamiršau. Čia tau, – paduoda rožinį voką. – Paštininkas netyčia įmetė į ponios Klain pašto dėžutę.

– Ačiū, – padėkoju greitai kišdama voką į krepšį prie kitų laiškų, kurių didžiuma neįdomūs kalėdiniai